

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över delbetänkande vissa förändringar i jaktlagstiftningen SOU 2025:32

Er beteckning: LI2025/00742

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Skåne har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående remiss. Yttrandet begränsas till de utredningar och förslag som berör Länsstyrelsen i Skåne (länsstyrelsen).

Länsstyrelsen vill anföra följande:

1.1 Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

Länsstyrelsen tillstyrker förslag om utvidgning av bemyndigandet till regeringen i 26 § jaktlagen om att anmälningsskyldigheten i 28 d § jaktförordningen vid avvärjande av rovdjursangrepp, utvidgas till att även omfatta fall där ett stort rovdjur har påskjutits.

1.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Länsstyrelsen tillstyrker i huvudsak förslaget om införande av en sekretessbestämmelse för ärenden som rör jakt efter varg och ersättning för skador orsakade av varg (40 kap 7 f §) men förordar ett omvänt skaderekvisit.

Länsstyrelsen förordar att det införs en ny bestämmelse till skydd för uppgifter i andra ärenden om jakt

1.5 Förslag till förordning om ändring i jaktförordningen (1987:905)

Jaktförordningen bör harmoniseras med även med fågeldirektivet (23 a jaktförordningen).

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om införande av en ny paragraf (29 a §) om lättnader för skyddsjakt avseende vissa arter.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att bilaga 5, Förbjudna medel och metoder för fångst och dödande, bör finnas kvar och ska förtydligas

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om förvaltningsmärkning av varg (32 a § jaktförordningen)

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om utökning av avlivningsbestämmelserna i 40 c § jaktförordningen men avstyrker förslaget om att ett förtydligande ska införas angående den generella bestämmelsen om skyddsjakt i 23 a § jaktförordningen (23 b § jaktförordningen).

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att arterna och artgrupperna myskoxe, älg och hjort stryks i listan över statens vilt i 33 § jaktförordningen samt att regleringen i 34 § andra-fjärde styckena i jaktförordningen tas bort.

Avsnitt 4 Genomförande av naturvårdsdirektiven

4.1 Genomförandet av naturvårdsdirektiven kan förbättras

Jaktförordningens skyddsjaktsbestämmelser bör harmoniseras med fågeldirektivet.

Av utredningens uppdrag framgår att utredningen ska förbättra genomförandet av EU-rättsliga regler på jaktområdet och lämna nödvändiga författningsförslag. Länsstyrelsen noterar att det av författningsförslaget (23 a § jaktförordningen) nu uttryckligen framgår jakt som avser *vilda fåglar* får meddelas för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. Av fågeldirektivets artikel 9 framgår däremot att undantag från artiklarna 5-8 kan medges ”för att förhindra allvarlig skada på gröda, boskap, skog, fiske och vatten”. Fågeldirektivets undantag är alltså mer begränsade än de svenska bestämmelserna. Detta har också uppmärksamats av praxis, se Kamrarrättens i Göteborg dom den 16 november 2020, Mål nr 154-20.

4.2 Kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter

4.2.3 Nya regler som förenklar möjligheterna till skyddsjakt ska införas

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Länsstyrelsen framhåller att en ökad samverkan är det som har störst betydelse för förbättrad förvaltning och minskade skador. Förslaget riskerar leda till en försämrad utveckling av viltförvaltningen.

Det är i första hand under allmän jakttid och särskild jakttid som viltstammar ska kontrolleras och skador förebyggas med hänsyn till biologiska och reproduktionsmässiga faktorer. Den långa jakttiden på klövvilt i kombination med nuvarande lydelse i bilaga 4 jaktförordningen samt möjlighet att ansöka om skyddsjakt bedöms som tillräckliga för att förebygga skador. Skyddsjakt bör ses som en tillfällig åtgärd, inte en långsiktig och permanent lösning. Om regelverket behöver ändras bör detta i stället ske i jakttidsöversynen.

Länsstyrelsen ser en utmaning i att tillämpa skrivelserna i förslaget mellan vad som är skada av ringa omfattning och normal affärsrisk respektive vad som utgör skada eller riskerar att orsaka skada, vilket tvärtom gör reglerna mer komplicerade att tillämpa än idag eftersom det ger ett stort tolkningsutrymme med risk för varierande, spekulativa och svåra bedömningar.

Länsstyrelsen motsätter sig även förslaget om att skada ska avse all slags skada. Förslaget saknar uttryck för en viss acceptans av skada, vilket behöver finnas då såväl skog- som jordbruksmarker utgör en naturlig livsmiljö för viltet. Markägare och jakträttshavare har ett gemensamt ansvar för viltvården.

Eftersom myndigheten behöver ta ett beslut i varje enskilt skyddsjaksärende förväntas förslaget även komma att leda till en resurskrävande viltförvaltning vilket är en negativ utveckling. Länsstyrelsen instämmer i utredningens bedömning att förslaget kommer att medföra ökade kostnader för länsstyrelsen, men bedömer att dessa inte kan hanteras inom befintliga ekonomiska ramar. För att kunna hantera den ökade mängd ärenden som förslaget medför behöver länsstyrelserna tillföras medel.

Blir det allt för tillgängligt och effektivt att skyddsjaga en viltart kan denna jaktform inskränka på förvaltningen av viltarter där man vill förvalta viltet långsiktigt och adaptivt samt att stammarna håller en

god kvalité med en jämn könsfördelning och högre medelålder. Fokus bör av dessa skäl vara att göra en tillräckligt stor avskjutning under allmän jakttid och särskild jakttid med överenskommelser om lämplig nivå på stammen.

4.3 Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och jaktmetoder

4.3.2 Bilaga 5 ska förtydligas

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att bilaga 5 bör finnas kvar och ska förtydligas.

Länsstyrelsen bedömer att de regler om jaktmedel och jaktmetoder som regleras i 30, 31 och 52 §§ jaktlagen, 10–15 e och 20–23 §§ jaktförordningen samt i Naturvårdsverkets tillhörande föreskrifter är tillräckligt tydliga kring vad som gäller vid jakt. Länsstyrelsen bedömer därav att bilaga 5 i stället ska tas bort. Lagstiftningen bör regleras utifrån de jaktmedel och jaktmetoder som får lov att användas.

Länsstyrelsen vill betona att de medel och metoder för fångst och dödande som tas upp i bilaga 5 inte är allmänt accepterade eftersom svensk viltförvaltning bygger på en god jaktetik. Det är viktigt att det finns en acceptans i samhället för jakt vilken idag är hög i Sverige. För att det ska fortsätta vara det måste det finnas ett förtroende för lagstiftningen och att myndigheter reglerar jakten så att den bedrivs med hänsyn till djurens välfärd.

4.4 Förvaltningsmärkning av varg

4.4.2 Förvaltningsmärkning av varg ska tillåtas uttryckligen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Flytt av tex varg kan vara en nödvändig förvaltningsåtgärd för artens bevarandestatus med avseende på genetiken om populationen skulle minska till den grad att gynnsam bevarandestatus äventyras. Flytt av varg är en komplex åtgärd som kräver stora resurser med oviss utgång.

Förvaltningsmärkning ska inte användas när det finns andra lämpliga lösningar som tex kan vara att jakten på arten i fråga behöver begränsas med hänsyn till dess bevarandestatus.

Länsstyrelsens uppfattning är att ramarna för viltförvaltningen bör utgå ifrån att genflödet i viltpopulationer i första hand ska kunna spridas på naturlig väg och med säkerhetsmarginal för arters biologiska förutsättningar till överlevnad.

4.5 Att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

4.5.2 Regeländringar möjliggör att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om utökning av avlivningsbestämmelserna i 40 c § jaktförordningen men avstyrker förslaget om att ett förtydligande ska införas angående den generella bestämmelsen om skyddsjakt i 23 a § jaktförordningen.

Länsstyrelsen bedömer förslaget om utökning av avlivningsbestämmelsen i 40 c § jaktförordningen som tillräcklig att implementera för att minska risken för onödigt och förlängt lidande för viltet eftersom bestämmelsen gäller alla viltslag.

Länsstyrelsen bedömer även att förslaget i andra stycket riskerar att göra reglerna komplicerade att tillämpa beträffande stora rovdjur och säl eftersom det innebär två bestämmelser på olika ställen med samma innebörd. Otydligheten i ärendegången kan komma att medföra ett onödigt och förlängt lidande för viltet.

4.6 Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat m.m

4.6.2 Reglerna om skyldighet att anmäla jaktresultat ska utvidgas

Länsstyrelsen tillstyrker utredarens förslag om utvidgning av 26§ jaktlagen och att anmälningsskyldigheten i 28 d § jaktförordningen vid avvärjande av rovdjursangrepp utvidgas till att även omfatta fall där ett stort rovdjur har påskjutits.

Förslaget bedöms vara förenligt med att Sverige ska kunna fullfölja sin rapporteringsskyldighet till EU-kommissionen om undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter.

4.7 Listan över statens vilt

4.7.3 Färre arter i listan över statens vilt förenklar för enskilda och effektiviserar myndigheternas arbete

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att arterna och artgrupperna myskoxe, älg och hjort stryks i listan över statens vilt i 33 § jaktförordningen samt att regleringen i 34 § andra-fjärde styckena i jaktförordningen tas bort.

Förslaget bedöms vara förenligt med syftet och nyttan med regleringen om statens vilt och bli mer aktuell. Vidare bedöms det som positivt att regelverket kan komma att bli mindre komplicerat med visst minskat arbete och kostnader.

5 Flerartsförvaltning av klövvilt – försöksverksamhet

Länsstyrelsen ser positivt på utredningens analys och till vilka beståndsdelar som kan ingå i en försöksverksamhet med flerartsförvaltning av klövvilt.

6.5.4 Höjd viltvårdsavgift samt avskaffad fällavgift och älgvårdsfond

Länsstyrelsen ser positivt på utredarens förslag om möjlighet att finansiera en flerartsförvaltning av klövvilt genom höjd viltvårdsavgift och att fällavgiften på älg och älgvårdsfonden avskaffas. Länsstyrelsen vill dock lyfta behovet av en översyn av finansieringen för flerartsförvaltningen så att ingen ofinansierad verksamhet skapas. Det är viktigt att konsekvenserna först analyseras av slopad fällavgift för älg samt hur medlen kommer att fördelas från viltvårdsfonden innan förslaget förverkligas.

Länsstyrelsen överensstämmer med utredningens förslag om att ha kvar den särskilda avgiften för älg som fällts utöver licens eftersom det skapar incitament mot att fler älgar fälls än vad som har tilldelats.

En mer integrerad förvaltning av samtliga klövviltarter är viktigt eftersom klövviltet påverkar varandra och konkurrerar om fodertillgången i områden där klövviltstammarna är täta och överlappar. Implementering av en flerartsförvaltning av klövvilt bedöms även stärka förutsättningarna till att i högre utsträckning uppnå målen för *strategin för svensk viltförvaltning 2022–2029*.

Länsstyrelsen i Skåne har under de senaste åren haft en minskad älgstam vilket lett till ökat behov av att höja fällavgifterna för att få täckning för kostnaderna inom älgförvaltningen. Trots höjd fällavgift är älgförvaltningen i Skåne långt ifrån självfinansierad vilket lett till att medel från förvaltningsanslaget tas för att kunna finansiera länsstyrelsens administration av älgförvaltningen. Det finns en övre gräns för vad jägare kan acceptera och för det ideella arbete som engagerade jägare och markägare lägger ner inom älgförvaltningen.

Länsstyrelsen i Skåne ser ett stort behov av att finansieringen framöver kan ske på annat sätt än idag och till att hitta verktyg och tillgång på medel för implementering av en flerartsförvaltning.

9 Nya sekretessbestämmelser

9.6 Det behöver införas en ny sekretessbestämmelse till skydd för enskild i ärenden om vargjakt

9.6.1 Sekretess behövs för att skydda enskildas personliga förhållanden

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men förordar ett omvänt skaderekvisit

Utredningen bedömer att det finns ett stort behov av att kunna skydda uppgifter om enskildas personliga förhållanden i ärenden om jakt på varg samt om ersättning för skada orsakad av varg.

Länsstyrelsen instämmer i denna bedömning. Särskilt när det gäller skyddsjakt på enskilds initiativ finns ett stort intresse från allmänheten att ta del av skyttens personuppgifter och numera förekommer det knappast alls att enskilda ansöker om eller på annat sätt initierar skyddsjakt efter varg. Många djurhållare som fått tamdjur skadade vittnar också om otrevliga telefonsamtal och objudna gäster som går runt i hagarna och inspekterar stängslets

utformning. Med hänsyn till detta borde ett omvänt skaderekvisit kunna vara motiverat.

9.6.2 Det bör inte införas en ny bestämmelse till skydd för uppgifter i andra ärenden om jakt

Länsstyrelsen förordar att det införs en ny bestämmelse till skydd för uppgifter i andra ärenden om jakt.

Personkretsen som förekommer i ärenden som rör jakt innehar som regel vapen. Med hänsyn till att sekretess råder för register som kan användas för att kartlägga vapeninnehav så anser Länsstyrelsen att utredningen även borde beakta denna omständighet vid överväganden om sekretess i jaktärenden.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Ola Melin med länsassessor Eva Johansson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vilthandläggare Emelie Nilsson medverkat.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post skane@lansstyrelsen.se, postadress
Länsstyrelsen Skåne, 205 15 Malmö, eller ring vår växel
010-224 10 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/skane.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på
Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/skane/personuppgifter